

Riskienhallinta

Vakuutusyhtiöllä tulee olla sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmä, joka on riittävän kattava yhtiön toimintaan nähden. Sisäinen valvonta on prosessi, johon kuuluu vakuutusyhtiön johdon ja muun henkilöstön toteuttama valvonta sekä ne yhtiön toimenpiteet, joilla pyritään varmistamaan

- lakien sekä viranomaisten määräysten ja ohjeiden noudattaminen
- hallintoelinten päätösten noudattaminen
- sisäisten määräysten, ohjeiden, suunnitelmien ja menettelytapojen noudattaminen
- tavoitteiden saavuttaminen
- toimintojen tarkoituksenmukaisuus ja tehokkuus
- yhtiön voimavarojen taloudellinen, turvaava ja tehokas käyttö
- toimintaan liittyvien riskien tehokas hallinta
- taloudellisen ja muun informaation luotettavuus ja oikeellisuus.

Riskienhallinta on osa sisäistä valvontaa, ja sillä tarkoitetaan liiketoiminnasta aiheutuvien ja siihen olennaisesti liittyvien riskien tunnistamista, arviointia, rajoittamista ja valvontaa. Vakuutusyhtiöllä tulee olla luotettavat menetelmät riskien mittaamiseksi ja seuraamiseksi. Riskinoton rajoja määriteltäessä otetaan huomioon vakuutusyhtiön riskinkantokyky. Riskienhallinta voi myös ottaa kantaa siihen rajoitetaanko riskinottoa liiaksi niin että asetettujen tavoitteiden saavuttaminen vaikeutuu. Työeläkevakuutustoiminnan riskienhallinnan keskeisenä tavoitteena on vakuutettujen ja vakuutuksenottajien lakisääteisten etujen turvaaminen.

Onnistunut riskienhallinta auttaa organisaatiota tunnistamaan ja analysoimaan riskejä; lisäksi se voi auttaa organisaatiota uusien mahdollisuuksien löytämisessä. Tehokas riskienhallinta on ennakoivaa. Se ei rajoitu menneisiin tapahtumiin vaan pyrkii hahmottelemaan sellaisia tulevaisuuden skenaarioita jotka toteutuessaan saattaisivat estää yhtiötä saavuttamasta tavoitteitaan. Näin ollen selkeä käsitys yrityksen tavoitteista on tärkeää riskienhallinnassa. Mikäli tiettyihin tavoitteisiin liittyvät riskit ovat liian suuria eikä niitä voi alentaa, voi tämä johtaa tavoitteiden uudelleenarvioimiseen. Veritas Eläkevakuutuksessa pyritään entistä enemmän kokonaisvaltaiseen riskienhallintaan (Enterprise Risk Management, ERM), jonka ajatuksena on että yhtiön riskiyksikkö tarkastelee kaikkia riskejä sekä niiden vuorovaikutuksia koordinoitusti.

Veritas Eläkevakuutuksen suurimmat riskit ja mahdollisuudet ovat sijoitustoiminnassa, jossa haasteena on riittävän tuoton saaminen ja samalla turvaavuuden takaaminen. Muita merkittäviä riskejä ovat

- sijoitusriskit
- tietoriskit
- liiketoimintariskit
- toiminnan vaikeutuminen ulkoisista syistä
- maineriskit
- henkilöriskit
- sääntelyriskit.

Veritas Eläkevakuutuksen riskienhallintaprosessi

Veritas Eläkevakuutuksen hallituksella on ensisijainen vastuu sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä. Hallitus hyväksyy vuosittain riskienhallintasuunnitelman. Suunnitelmassa määritetään yhtiön toiminnan kannalta merkittävimmät riskit. Lisäksi vahvistetaan riskien mittausta-, valvonta- ja seurantatavat. Riskit luokitellaan riskienhallintasuunnitelmassa vakuutusteknisiin riskeihin, sijoitustoiminnan riskeihin sekä toiminnallisiin ja muihin riskeihin.

Hallitus hyväksyy vuosittain myös yhtiön varojen sijoittamista koskevan sijoitussuunnitelman. Suoraan toimitusjohtajan alaisuudessa toimiva sijoitusjohtaja vastaa sijoitustoiminnasta. Yhtiöllä on myös sijoitusvaliokunta, joka käsittelee sijoitukseen ja sijoitusriskeihin liittyviä merkittäviä asiakokonaisuuksia. Valiokuntaan kuuluu toimitusjohtajan lisäksi edustajat sijoitus-, taloushallinto- ja aktuaaritoiminnoista.

Yhtiöllä on riskienhallintatoiminto, joka raportoi päämatemaatikolle. Se tunnistaa, analysoi, valvoo, mittaa ja raportoi sijoitustoimintaan liittyviä riskejä sekä kehittää riskienhallinnan periaatteita ja analyysimenetelmiä. Sijoitusriskeillä on suurin suora vaikutus tulokseen ja näin ne ovat yhtiölle merkittävien riskiluokka. Tämän vuoksi erityisesti sijoitusriskit edellyttävät jatkuvaa analyysia ja raportointia. Riskienhallintaorganisaatio ja sen tehtävät kuvataan yksityiskohtaisesti riskienhallintasuunnitelmassa.

Yhtiön compliance-toiminnon tavoitteena on varmistaa, että yhtiön toiminnassa noudatetaan soveltuvia normeja. Toiminto on osa sisäistä valvontaa. Compliance-toiminto valvoo sekä viranomaismääräysten että yhtiön sisäisten ohjeiden seurantaa. Veritaksessa yhtiölakimies toimii Compliance Officerina ja vastaa compliance-toiminnosta compliance-asiantuntijan ja muun organisaation tukemana.

Yhtiöllä on niin ikään sisäinen tarkastaja, jonka päätehtävä on auttaa turvaamaan yhtiön riskienhallinta-, valvonta- ja hallintoprosessien tehokkuus ja toiminta asetettujen tavoitteiden ja vahvistettujen toimintamallien mukaisesti. Hallitus vahvistaa sisäisen tarkastuksen suuntaviivat vuosittaisen tarkastussuunnitelman muodossa. Sisäinen tarkastaja raportoi havainnoistaan hallitukselle yleensä kerran vuodessa ja neljännesvuosittain tarkastusvaliokunnalle. Tarkastustoimenpiteitä täydentävät yhtiön päämatemaatikko ja ulkoiset tilintarkastajat havainnoillaan.

EU:n valmistelemissausissa Solvenssi II -säännöissä edellytetään vakuutusyhtiöltä säännöllistä kaikkien olennaisten riskien arviota, jonka perusteella määritetään yhtiön strategiseen suunnitteluhorisonttiin perustuvan ajanjakson mukainen pääomatarve. Tätä arviota kutsutaan nimellä ORSA (Own Risk and Solvency Assessment) ja on mahdollista että vastaava vaatimus tullaan soveltuvin osin sisällyttämään valmistella olevaan uuteen työeläkeyhtiöitä koskevaan vakavaraisuuslainsäädäntöön.

Vakuutusliikkeen riskit

Vakuutustoimintaan liittyviä riskejä ovat erityisesti

- vakavaraisuuden alenemisriski ja siitä aiheutuva riskinkantokyvyn heikkeneminen
- konkurssiyhteisvastausta johtuva toisen eläkevakuutusyhtiön konkurssiriski
- vakuutuskannan supistumiseen liittyvät riskit
- tietojärjestelmäriskit, inhimilliset virheettiusriskit ja muut toiminnalliset riskit.

Työeläkejärjestelmä on työntekijöiden osalta (TyEL) osittain rahastoiva. Yrittäjien eläkkeet (YEL) ovat yhteisesti kustannettavia, ja mikäli vakuutusmaksu ei ole riittävä, valtio maksaa erotuksen. Eläkkeet ovat etuusperusteisia eivätkä siten perustu rahastoituihin varoihin. Selvitys rajataan tästä eteenpäin TyEL-vakuutusliikkeeseen, koska yhtiöllä ei ole YEL-vakuutukseen liittyvää omaa riskiä. TEL- ja YEL-lisävakuutusten vähäisen merkityksen vuoksi niitä ei käsitellä tässä tarkemmin.

Laskuperusteet ovat toistaiseksi yhteiset kaikille työeläkeyhtiöille, joten yksittäisen yhtiön riskit liittyvät vakuutuskannan poikkeamiseen keskimääräisestä. Suurimmat riskit liittyvät kuolleisuuteen ja työkyvyttömyyseläkettä koskeviin epävarmuustekijöihin sekä vakuutusmaksujen luottotappioihin. Myös hoitokustannustuottojen riittämättömyyteen voi liittyä riskejä, jos vakuutuskannan hoito aiheuttaa keskimääräistä enemmän kuluja.

Ns. tasoitusmäärä toimii puskurina vakuutusliikkeen tuloksen heilahteluja vastaan. Vastuu on laskenut vuoden 2013 aikana 124,2 miljoonasta eurosta 116,2 miljoonaan euroon ja on turvaavalla tasolla. Suurimmat syyt laskuun ovat luottotappioiden kasvu sekä työkyvyttömyys- ja työttömyyseläkeliikeen tappiollinen tulos. Työkyvyttömyyseläkemaksua on pidetty odotettuja eläkemenoja alemmalla tasolla, koska työeläkeyhtiöiden tasoitusmäärät ovat lähestyneet ylärajaansa. Toteutuneet työkyvyttömyyseläkemenot ovat olleet odotuksia alhaisempia, minkä vuoksi tasoitusmäärä ei ole pienentynyt odotetussa laajuudessa. Riskienhallinnallisista syistä seurataan tasoitusmäärän kehittymistä; lisäksi sisäiseen sekä viranomaisten käyttöön tehdään arvioita ja selvityksiä.

Omalla vastuulla olevan vakuutusliikkeen lisäksi työeläkeyhtiössä on huomioitava yhteisesti kustannettavat eläkkeet ja niiden rahoittamiseen liittyvät epävarmuustekijät. Liike ei aiheuta yksittäiselle yhtiölle riskejä, koska yhteisesti kustannettavat eläkkeet jaetaan kaikkien työeläkelaitosten kesken. Yhteiset riskit liittyvät eläkemenojen ja TyEL-palkkasumman kehitykseen suhteessa hinnoittelussa käytettäviin oletuksiin. Yhteisesti kustannettaviin eläkkeisiin liittyvä maksun osa asetetaan eläkemenot kattavalle tasolle, jolloin riski jää vakuutusmaksun maksajille.

Vuoden 2013 maksutulosta, joka oli 452,8 miljoonaa euroa, 389,7 miljoonaa euroa muodostui yhteisesti kustannettavien eläkkeiden maksuista. Maksetut eläkkeet ennen korvaustoinnin liikekuluja jakautuivat siten, että 432,0 miljoonasta eurosta 364,9 miljoonaa euroa oli yhteisesti kustannettavaa.

Vastuuvelasta joka oli 2137,8 miljoonaa euroa, 313,0 miljoonaa euroa liittyy yhteisesti kustannettaviin eläkkeisiin. Tiedot yhteisesti kustannettavista eläkkeistä ovat arvioita.

Sijoitustoiminnan riskit

Veritas Eläkevakuutuksen sijoitustoiminnan tavoitteena on sijoittaa varat siten, että sijoitukset kattavat yhtiön koko vastuuvelan eri markkinaskenaarioissa niin että sijoitustuotto pitkällä aikavälillä vastaa vähintään vastuuvelan tuottovaatimusta. Vastuuvelan kattamisessa on otettava huomioon yhtiön vakuutusliikkeen luonne; lisäksi on huolehdittava vastuuvelan kattamiseen käytettävien varojen turvaavuudesta, tuotosta ja likvidiydestä sekä niiden monipuolisuudesta ja hajauttamisesta. Sijoitusten riskienhallinnan päätarkoituksena on tunnistaa, analysoida, mitata ja valvoa riskejä, jotka voisivat estää mainittujen tavoitteiden toteutumisen. Yhtiön hallitus arvioi, rajoittaa ja valvoo riskien toteutumista ja niiden vaikutuksia toimitusjohtajan, aktuaariosaston ja sen riskienhallintayksikön sekä sijoitusosaston tukemana. Päivittäinen sijoitustoiminta, riskienhallinta ja sijoitushallinto ovat organisatorisesti eri johtoryhmän jäsenten alaisuudessa. Näin taataan riskienhallinnan sekä raportoinnin riippumattomuus.

Sijoitustoiminnan suurin riski liittyy allokaatioon eli siihen riskiin että omaisuusluokkajakauma ei johda hyväksyttävään tuottoon. Allokaatoriskiä rajoitetaan hallituksen allokaatiolle asettamalla rajoilla sekä vakavaraisuuslimiiteillä, joiden tarkoituksena on varmistaa hyväksyttävä vakavaraisuus eri tilanteissa. Allokatioprosessissa käytetään stokastisten optimointimenetelmien lisäksi kvalitatiivisia työvälineitä.

Allokaatoriskin jälkeen merkittävimmät sijoitusriskilajit ovat

- sijoitusluokkien sisäinen markkinariski (sijoitusten kohdentuminen luokkien sisällä)
- luottoriski (liikkeeseenlaskijariski; vastapuoliriski)
- likvidiysriski (rahoitusriski; markkinoiden likvidiysriski)
- toiminnallinen riski (ihmisten toimintaan liittyvät riskit; ICT-riskit; ulkoiset riskitekijät)
- malliriski (käytetyt mallit ja/tai niiden parametrit eivät kuvaa luotettavasti todellisuutta tai eivät ole kyseessä olevaan tilanteeseen soveltuvia).

Markkinariski puolestaan voidaan jakaa

- korkoriskin (yleiseen korkotasoon liittyvät riskit)
- korkomarginaaliriskin (luottoinstrumenttien riskipremioiden vaihteluista johtuva hintariski)
- osakeriskin
- kiinteistöriskin
- valuuttariskin
- hyödykeriskin
- muihin riskeihin (esim. hedge-rahastojen riskit) sekä lisäksi
- erityisiin johdannaisriskeihin.

Tiettyjä markkinariskejä voi hallita johdannaisinstrumenteilla; niitä käytetään hallituksen antamien rajojen puitteissa suojaamaan riskejä eri omaisuusluokissa sekä parantamaan portfolion riski-/tuottosuhdetta.

Johdannaisten käyttöön liittyy kuitenkin erityisiä riskejä, joista tärkeimpiä ovat seuraavat:

- markkinariski, jota seurataan mm. CVaR-simuloinneilla ja stressitesteillä sekä erityisten johdannaisriskimittarien avulla
- vastapuoliriski
- rahoitusriski
- likvidiysriski
- toiminnallinen riski sekä
- hinnoitteluriski.

Johdannaisriskejä ja vaihtoehtoisten sijoitusten (erityisesti hedge-rahastot) riskejä seurataan jatkuvasti. Vaihtoehtoisten sijoitusten salkun riskeille on erityiset hallituksen määräämät rajat.

Jako eri omaisuusluokkiin ja sijoitusten tuotto esitellään tilinpäätöksessä avainlukujen ja analyysien yhteydessä. Seuraava taulukko kuvaa Veritaksen sijoituksia riskilajin mukaan luokiteltuna vuoden 2013 lopussa:

	Perusjakauma				Riskijakauma				Tuotto		Volatiliteetti (24 kk)
	31.12.2013		31.12.2012		31.12.2013		31.12.2012		I-12.13	I-12.12	
	milj. e	%	milj. e	%	milj. e	% ⁸⁾	milj. e	% ⁸⁾	%	%	%
Korkosijoitukset	1 085,1	44,4	1 169,8	51,4	1 023,8	41,8	1 105,0	48,6	1,5	11,7	
Lainasaamiset ¹⁾	26,4	1,1	34,0	1,5	26,4	1,1	34,0	1,5	2,8	3,6	
Joukkovelkakirjalainat	980,0	40,1	1 054,4	46,3	918,6	37,5	989,5	43,5	1,6	12,5	3,6
Julkisyhteisöjen joukkovelkakirjalainat	234,1	9,6	269,6	11,9	172,7	7,1	204,7	9,0	-1,2	8,5	
Muiden yhteisöjen joukkovelkakirjalainat	745,9	30,5	784,8	34,5	745,9	30,5	784,8	34,5	2,4	14,3	
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset ¹⁾²⁾	78,8	3,2	81,4	3,6	78,8	3,2	81,4	3,6	0,4	0,8	
Osakesijoitukset	886,3	36,2	678,2	29,8	886,3	36,2	678,2	29,8	16,7	13,9	
Noteeratut osakkeet	758,4	31,0	573,8	25,2	758,4	31,0	573,8	25,2	18,3	15,4	12,0
Pääomasijoitukset ³⁾	80,4	3,3	61,5	2,7	80,4	3,3	61,5	2,7	7,0	7,0	
Noteeraamattomat osakkeet ⁴⁾	47,5	1,9	43,0	1,9	47,5	1,9	43,0	1,9	8,9	1,7	
Kiinteistösijoitukset	426,9	17,4	367,0	16,1	426,9	17,4	367,0	16,1	5,9	7,9	
Suorat kiinteistösijoitukset	366,1	15,0	305,6	13,4	366,1	15,0	305,6	13,4	5,8	6,7	
Kiinteistösijoitusrahastot	60,8	2,5	61,4	2,7	60,8	2,5	61,4	2,7	5,9	13,6	
Muut sijoitukset	48,4	2,0	59,9	2,6	48,4	2,0	59,9	2,6	8,4	3,6	5,2
Hedge-rahastosijoitukset ⁵⁾	0,0	0,0	9,9	0,4	0,0	0,0	9,9	0,4	-5,3	-7,1	
Hyödykesijoitukset	0,0	0,0	2,9	0,1	0,0	0,0	2,9	0,1	0,0	-9,8	
Muut sijoitukset ⁶⁾	48,4	2,0	47,1	2,1	48,4	2,0	47,1	2,1	9,8	7,6	
Sijoitukset yhteensä	2 446,6	100,0	2 275,0	100,0	2 385,3	97,5	2 210,1	97,1	7,4	11,3	4,0
Johdannaisten vaikutus ⁷⁾					61,4	2,5	64,9	2,9			
Sijoitukset käyvin arvoin yhteensä					2 446,6	100,0	2 275,0	100,0			
Jvk-salkun modifioitu duraatio	3,5										

¹⁾ Sisältää kertyneet korot

²⁾ Sisältää rahat ja pankkisaamiset sekä kauppahintasaamiset ja -velat

³⁾ Sisältää pääoma- ja mezzanine-rahastot

⁴⁾ Sisältää noteeraamattomat kiinteistösijoitusyhtiöt

⁵⁾ Sisältää kaikenlaiset hedge-rahasto-osuudet riippumatta rahaston strategiasta

⁶⁾ Sisältää erät, joita ei voida kohdistaa muihin sijoituslajeihin

⁷⁾ Sisältää johdannaisten vaikutuksen riski- ja perusjakauman erotukseen. Johdannaisten vaikutus voi olla +/-
Eron korjauksen jälkeen riskijakauman loppusumma täsmää perusjakaumaan.

⁸⁾ Suhteellinen osuus lasketaan käyttäen jakajana "Sijoitukset käyvin arvoin yhteensä" -rivin loppusummaa.

Laki eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta määrää että vakavaraisuuslaskentaa varten sijoitukset luokitellaan viiteen pääryhmään ja kahteenkymmeneen alaryhmään. Ryhmittely perustuu todellisiin sijoitusriskeihin. Veritas Eläkevakuutuksen sijoitusten prosentuaalinen jako pääryhmittäin esitetään vieressä olevassa taulukossa.

Sijoitusten jakautuminen vakavaraisuusryhmiin

Ryhmä	31.12.2013	31.12.2012
I	8 %	10 %
II	32 %	37 %
III	17 %	16 %
IV	35 %	29 %
V	8 %	9 %

Eläkelaitoksille kuuluu ns. osaketuottosidonnainen lisävakuutusvastuu, joka riippuu osaketuotosta ja joka vähentää tai kasvattaa vastuuvelkaa (ts. eläkevastuuta). Vastuuvelan tuotovaatimuksesta 10 % perustuu eläkelaitosten noteerattujen osakesijoitusten keskimääräiseen tuottoon. Näin eläkejärjestelmä kantaa noteerattujen osakkeiden riskin 10 % osalta vastuuvelan suhteen. Yksittäisen eläkelaitoksen kohdalla riskinä on, että sen sijoitustuotot noteeratuissa osakkeissa voivat poiketa eläkelaitosten keskimääräisestä tuotosta.

Aktuaariosaston riskiyksikkö on kehittänyt CVaR- ja muita riskityökaluja joissa pyritään ottamaan huomioon ei-normaalit jakaumat; näitä täydennetään stressitesteillä. CVaR-analyysin tuloksia raportoidaan säännöllisesti ylimmälle johdolle ja sijoitusosastolle. Analyysissä arvioidaan myös CVaRiin vaikuttavat

riskikontribuutiot; selkeästi suurin riskikontribuutio on tullut noteeratuista osakkeista.

Markkinaliikkeiden vaikutuksia vakaavaraisuuspääomaan voidaan havainnollistaa stressitestein. Yhtiön riskienhallintayksikkö tekee stressitestejä joiden avulla arvioidaan riskejä erityyppisissä talousskenaarioissa. Stressitestit täydentävät rahoitusmatemaattisia riskimalleja; näin ne ovat olennainen osa malliriskien hallintaa.

Seuraava taulukko kuvaa tiettyjen oletettujen markkinaliikkeiden vaikutusta vakavaraisuuspääomaan ja vakavaraisuusasteeseen (noteerattujen osakkeiden osalta ennen osaketuottosidonnaisesta lisävakuutusvastuusta aiheutuvaa vaikutusta).

Stressitesti 31.12.2013

Omaisuusluokka	milj. €	Stressitesti	Vaikutus vakavaraisuuspääomaan (milj. €)	Vaikutus vakavaraisuusasteeseen (%-yksikköä)
Korkosijoitukset	1 085,1	+1 %-yks.	-38	-2,0
Noteeratut osakkeet	758,4	-20 %	-108	-5,5
Kiinteistösijoitukset	426,9	-10 %	-43	-2,2
Valuutta	392,9	-10 %	-39	-2,0

Tärkeä ajatus riskienhallinnassa on omaisuusluokkien välinen sekä sisäinen hajautus. Sijoituksia ei tule keskittää harvoihin kohteisiin, ja on huolehdittava siitä että sijoitukset eivät korreloi liikaa keskenään. Riskit, jotka koskevat sijoituksia osakkeisiin, korkoinstrumentteihin ja kiinteistöihin, hajautetaan maantieteellisesti ja toimialoittain. Alla olevissa taulukoissa kuvataan noteerattujen osakkeiden maantieteellistä hajautusta sekä kiinteistösijoitusten jakautumista kiinteistölajeittain.

Noteeratut osakkeet alueittain

	31.12.2013	31.12.2012
Suomi	33 %	43 %
Euroalue (Suomi pois lukien)	28 %	15 %
Muut	39 %	42 %

Kiinteistöt kiinteistölajeittain

	31.12.2013	31.12.2012
Asuinkiinteistöt	13 %	14 %
Toimistokiinteistöt	34 %	32 %
Liikekiinteistöt	45 %	44 %
Teollisuuskiinteistöt	3 %	3 %
Muut	5 %	7 %

Keskittymäriskiä mitataan sijoitusluokkien suurimpien riskialtistumien mukaan. Korkoriskiä mitataan modifoidulla duraatiolla, joka mittaa korkosalkun herkkyyttä korkomuutoksille. Veritas Eläkevakuutuksen joukkovelkakirjasalkun modifioitu duraatio oli 31.12.2013 3,5 (31.12.2012 4,0). Duraatoriskiä voi tarkastella korkosijoituksissa kokonaissalkun lisäksi myös maturi-

teettisektoreittain, kun halutaan tarkempi kuva tuottokäyrän muotoon liittyvistä riskeistä.

Luottoriskiin liittyvä korkomarginaaliriski (ns. spread-riski) merkitsee sitä että luottoriskillisen instrumentin arvo laskee luottoriskipreemion noustessa. Tätä riskiä voidaan mitata esim. spread-duraatiolla niin kokonaissalkulle kuin eri luottoluokillekin.

Joukkovelkakirjasalkussa riskeistä merkittävin on luottoriski yhdessä korkoriskin kanssa. Luottoriski voidaan jaotella

- liikkeeseenlaskjariskiin
- vastapuoliriskiin
- tartuntariskiin (luottoriskillisuus leviää instrumenttien välillä keskinäisriippuvuuksien takia).

Sijoituskohteiden luottokelpoisuuden mahdollisia muutoksia seurataan jatkuvasti osana luottoriskien hallintaa.

Veritas sijoittaa joukkovelkakirjoihin epäsuorasti rahastojen kautta sekä suorina sijoituksina. Luottokelpoisuusjakauma 31.12.2013 oli seuraava: AAA 11 %; AA 14 %; A 8 %; BBB 23 %; muut 45 % (jakauma 31.12.2012: AAA 27 %; AA 2 %; A 15 %; BBB: 18 %; muut 38%). Joukkovelkakirjojen luottoriski jakautui vuoden lopussa vastapuolityyppeihin seuraavasti:

Joukkovelkakirjalainat vastapuolen mukaan

	31.12.2013	31.12.2012
Valtio ja kunta	24 %	26 %
Yritys	76 %	74 %

Yhtiön maksuvalmiuden suunnittelu lähtee siitä, että likvidien varojen tarpeen odottamattomia muutoksia säädelään ensisijaisesti rahamarkkinainstrumenteilla. Yhtiössä likviditeettiriskejä rajoitetaan mm. likvidien sijoitusten vähimmäismääriä koskevilla limiiteillä.

Poliittiset riskit liittyivät aiemmin lähinnä sijoituksiin kehittyvillä markkinoilla, mutta nämä riskit ovat tulleet keskeisiksi myös kehittyneillä markkinoilla. Vaikka monet poliittisista riskeistä ovat yhä yhteydessä eurooppalaisiin valtionlainamarkkinoihin, suurimmat riskit näyttävät kehittyvillä markkinoilla. Poliittisten riskien hallinnassa on tärkeää hajauttaa maariskejä ja hoitaa sijoitussalkkua ennakoivalla tavalla.

Muut kuin rahoitusriskit ovat entistä keskeisemmässä asemassa riskienhallinnassa. Sijoitustoiminnan kansainvälistyminen ja monimutkainen dokumentaatio vaativat mm. juridisten ja sopimusriskien sekä toiminnallisten riskien due diligence -prosessia. Hyvää hallintotapaa voidaan pitää osana riskienhallintaprosessia. Hyvän hallinnon tavoitteena on vähentää julkiseen luotettavuuteen kohdistuvia riskejä ja paremmin turvata sijoitusten pitkäaikainen tuotto. Yhtiöllä on hallituksen vahvistamat sisäpiiriohjeet. Ohjeiden tarkoituksena on ylläpitää Veritas Eläkevakuutuksen sijoitustoiminnassa sellaista toimintatapaa, joka edistää toiminnan läpinäkyvyyttä sekä entisestään vahvistaa leistä luottamusta yhtiöön.

Veritaksen omistajaohjauksen periaatteiden lähtökohtana on, että varat sijoitetaan pitkällä aikavälillä kannattavasti. Sijoitusprosessin muita keskeisiä edellytyksiä ovat toiminnan läpinäkyvyys ja korkeatasoinen hallinto. Osallistumme yhtiökokouksiin ja käymme keskustelemassa johdon kanssa valvoaksemme etujamme yhtiössä, joissa meillä on merkittävä omistusosuus tai joissa omistuksemme on strategisesti merkittävä. Muihin yhtiökokouksiin osallistumme, jos se nähdään tarpeelliseksi.

Veritas Eläkevakuutus noudattaa sijoitustoiminnassaan voimassa olevaa lainsäädäntöä ja toimii yhteiskuntavastuullisesti, toisin sanoen yhtiö ottaa toiminnassaan huomioon paitsi taloudelliset myös yhteiskunnalliset ja ympäristönäkökohdat sekä hallintotapavaatimukset. Toimimalla yhteiskuntavastuullisesti pyrimme turvaamaan tuottomme ja arvonkehityksemme pitkällä aikavälillä. Varoja ei sijoiteta lainvastaiseen toimintaan eikä toimintaan, joka on ristiriidassa kansainvälisten ihmisoikeuksien ja perusoikeuksien koskevien sopimusten kanssa. Yllämainittuja kriteerejä arvioidaan sijoituksia tehdessä, omistuksen kestäessä sekä harkittaessa kohteen myymistä. Veritas ottaa sijoitustoiminnassaan huomioon allekirjoittamansa YK:n (UNPRI) sekä Työeläkevakuuttajat TELA:n valmistelemat yhteiskuntavastuullista sijoittamista koskevat periaatteet.

Toiminnalliset sekä muut riskit

Toiminnallisella riskillä tarkoitetaan riskiä, että puutteellisesti tai virheellisesti toimivat sisäiset prosessit, henkilöt, järjestelmät tai ulkopuoliset tapahtumat aiheuttavat suoria tai epäsuoria tappioita tai menetyksiä. Muita riskejä ovat mm. strategiset riskit, markkinointiin ja myyntiin liittyvät riskit, oikeudelliset riskit, tietoriskit (tietosuojat, tietoturva) sekä sääntelyyn liittyvät riskit ja pandemiariski.

Riskien toteutumista ennaltaehkäistään ylläpitämällä ja kehittämällä järjestelmällisiä työmenetelmiä, järjestelmiä ja asiantuntemusta sekä riskienhallintaa tukevilla tarkistustoimenpiteillä. Ennen uusien työmenetelmien käyttöönottoa valmistellaan prosessikuvaukset sisäänrakennettuine varmistuksineen.

Vakuutusyhtiön organisaation ja sisäisen valvonnan järjestämisessä toiminnalliset ja muut riskit on otettava huomioon. Erityisesti seuraavat seikat ovat merkityksellisiä.

- toimiva hallinto, johtamisjärjestelmä ja raportointi
- tehokas strategiaproessi
- selkeät vastualueet ja tarkoin määritellyt valtuudet
- tehokas sisäinen tarkastus ja riskienhallintatoiminto
- avainhenkilöiden riittävä pätevyys

Organisaatiossa tulee varmistaa, että työtehtävät, päätösvalta ja vastuu jaetaan sopivalla tavalla siten, ettei kukaan yksin ilman asianmukaista valvontaa hoida tiettyä toimenpidettä läpi koko käsittelyketjun. Veritas Eläkevakuutuksen toiminta perustuu määriteltyihin ydinprosesseihin, joita varten on nimetty prosessivastaavat. Organisaation sisäisiä vastuu- ja toimivaltakysymyksiä selkeyttävät lisäksi koko henkilöstöä koskevat toimenkuvaukset. Sisäinen valvonta on sisällytetty toimen- ja prosessikuvauksiin. Perusajatus on, että jokaisen on oltava tietoinen vastualueensa mahdollisista riskeistä ja pyrittävä tunnistamaan ja hallitsemaan riskejä kunkin toiminnon voimassa olevien ohjeiden mukaisesti.

Tärkeimmät toiminnalliset ja muut riskit kartoitetaan ainakin kerran vuodessa ja riskeille on nimetty vastuuhenkilöt. Vastuuhenkilöt arvioivat riskien todennäköisyyksiä, niiden toteutumisen haitallisten vaikutusten merkittävyyttä tavoitteiden saavuttamisen kannalta sekä sitä millä menetelmillä riskejä voi hallita. Päivittäinen toiminnallisten ja muiden riskien seuranta tapahtuu yksittäisillä osastoilla, joilla on paras sisällöllinen prosessiasiantuntemus. Riskienhallinta vastaa riskien arvioinnin ja valvonnan koordinoimista läheisessä yhteistyössä osastojen ja yhtiön sisäisen tarkastajan kanssa. Jatkuvuussuunnittelua ja valmiussuunnittelua tehdään yhtiössä sisäisesti sekä myös viranomaisten kanssa.